

Türkiye'nin alt emperyalist bir ülke olduğu belirlemesi giderek daha fazla kişi tarafından yapılıyor. Bu gelişme sürecektir. Karşı görüşler de bulunuyor ve Türkiye'nin alt emperyalist bir ülke olduğu tespitini yeterli gerekçelerle eleştirebilenlere ancak saygı duyulur. Böyle bir eleştiri, yapılabilirse eğer, ilgili tespitin geliştirilmesi konusunda da bizi zorlar.

Bu konuda iki kitap yazdım. İli 2000 yılında yayınlanan **Alt Emperyalizm ve Türkiye** idi ve Türkiye alt emperyalizminin ilk dönemini anlatıyordu. Bu kitap www.enginekinerkitaplar.blogspot.com da pdf olarak okunabilir ya da indirilebilir.

Türkiye alt emperyalizminin AKP ile başlayan ikinci dönemini anlatan kitabım ise geçtiğimiz yıl **Küresel iç savaş ve Türkiye** adıyla yayınlanmıştı.

Alt emperyalizm belirlemesi yetmez, bunun dönemlerini ve bunların değişik özelliklerini de incelemek gerekir.

Bu yazıda, önceki yazının devamı olarak alt emperyalizm tespitine yönelik eleştiriler üzerinde durmaya devam edeceğim. Bunlardan birisini Ahmet Kaplan imzasıyla okuduk ve açıkçası bu kadar geri bir eleştiri beklemiyordum. Anlaşılan bu yöndeki eleştiri sahiplerinin ortak noktası otuz yıldan beri fazla bir şeyin değişmediği olacak. Türkiye emperyalizmin piyonudur, taşeronudur vb. saptamalarından ileriye gidemeyecekler.

Bu anlayışın en zayıf noktası emperyalizm analizidir. Emperyalizm analizinin aynı kaldığını sandıkları için alt emperyalizmi anlamaları da mümkün görünmemektedir. Eleştiri sahiplerinin saatleri 30 yıl kadar geride kalmıştır, günümüze yetişebilirler mi, umutlu değilim doğrusu...

Emperyalizm denilince anladıkları tek kelime vardır: ABD. Kargadan başka kuş –o da beyaz olursa- tanımadıkları için, emperyalizmi de ABD ile sınırlı tutmaktadırlar. Anlayış otuz yıl geride kalınca zorunlu olarak böyle olmaktadır.

Rusya Federasyonu (RF) başka bir emperyalist ÷lke değil midir?

Bunu kabul edemezler çünkü kabul ettikleri anda teorileri çöker.

Sadece RF ile T÷rkiye ilişkisine odaklanalım...

RF, T÷rkiye'ye yüksek miktarda sermaye ihracı yapıyor. Tek başına Akkuyu nükleer santrali bile yeterli örnektir. Bu santral ile sadece bu alandaki teknoloji değil, bunu kullanabilecek teknik elemanlar da ihraç edilmektedir. Bunlar sermaye ihracının bileşimleridir ya da sermaye ihracını para ihracı sanmak konudan bir şey anlamamış olmakla özdeştir.

Ek olarak, Akkuyu faaliyete geçtiği zaman RF ile T÷rkiye arasında sadece bu konudaki ilişki bile bitmeyecek, sürecektir; çünkü yedek parça gereklidir, arıza olursa tamir gereklidir, ek olarak santralde mutlaka Rus uzmanlar sürekli olarak bulunacaktır vb. Akkuyu uzun erimli ve yüksek düzeydeki bir sermaye ihracıdır.

şimdi soralım: ABD ile RF'in rakip oldukları bilindiğine göre T÷rkiye ile RF arasında böyle bir ilişki nasıl kurulabiliyor?

“Emperyalizm (ABD kastediliyor) içsel bir olgudur, dolayısıyla da T÷rkiye ABD'nin değişik alanlardaki taşeronundan başka işlev göremez.”

Bu anlayış 30 yıl öncesine aittir. ABD'nin 1990'lı yıllar boyunca rakipsiz konumunu kaybetmesi, RF ve Çin gibi önemli başka emperyalist odakların ortaya çıkması T÷rkiye gibi ÷lkelere geniş bir

faaliyet alanı sağlamıştır. Türkiye farklı büyük emperyalist gçleri birbirine karşı kullanabilir, aralarından kendi gelişme yolunu açabilir ve zaten yaptığı da budur. Bunu yaparken bazen duvara toslaması ve başka yol denemesi kaçınılmaz olmakla birlikte bu durum genel davranışı değiştirmemektedir.

ABD, Türkiye’de içsel bir olgu ise, Türkiye burjuvazisi göbeğinden bu ülkeye bağlı ise; Akkuyu yatırımının yapılamaması gerekirdi.

Türkiye’nin ABD’nin açık itirazına rağmen S-400 alması ise düşünülemeyecek bir konu olması gerekirdi. Türkiye hem NATO üyesidir, hem –denildiğine göre- ABD emperyalizminin kuklasıdır, taşeronudur; o zaman olanları nasıl açıklayacağız?

Türkiye’nin Suriye politikası da iki emperyalist gç arasından kendine yol çizmek olarak açıklanabilir. YPG ile ABD’nin ilişkisi biliniyor. Türkiye fena halde homurdanıyor ama bir Őey yapamıyor. RF ile anlaşıp başka alandan saldırıyor ve Suriye’nin bir bölümünü işgal ederek Rojava’yı bölüyor.

Unutmayalım, Kobane sonuna kadar İslam Devleti’ne (İD) karşı direnmişti ama sürekli geriliyordu çünkü İD’nin elinde Musul’da el koyduğu ağır silahlar vardı. İD’nin askeri personelini de savaş tecrübesi olan Saddam ordusunun subayları oluşturuyordu.

Erdoğan “Kobane’nin yakında düşeceğini” ilan ettikten sonra İD biraz daha ilerledi, kent gerçekten düşmek üzereydi ama ABD savaş uçaklarının bombardımanı sonucu İD geri çekilmek zorunda kaldı.

Bu nasıl bir taşeron-patron ilişkisidir?

ABD bölgede mümkün olduğu kadar fazla politik aktör bulunmasından ve bunların da birbiriyle çelişki içinde olmasından yanadır. Herkes kendi çıkarına göre ve gücü oranında oynuyor. YPG de örneklerden bir tanesidir. ABD bu gücü İnan’a karşı da kullanmak istiyor ama yanaşmıyorlar.

Ahmet Kaplan ve benzer görüşte olanların kafalarının almayacağı kadar karışık ilişkiler ama durum böyledir. Politik aktörler çoğaldı ve ilişkiler de karmaşıklaştı. Türkiye bu karmaşanın içinde eskiden sahip olmadığı yeni olanaklara kavuştu ve bunları kullanmaktadır.

Türkiye'nin değişen konumundaki belirleyici halka –tek değil ama belirleyici- askeri güç artışıdır. Türkiye alt emperyalizminin ilk döneminde de silahlı gücüne özellikle güveniyordu ama bu alanda henüz zayıftı. 1995'de İsrail ile yapılan anlaşma sayesinde Türkiye ordusu elektronik cihazlara sahip oldu ve böylece gece de operasyon yapabilecek duruma geldi. İlk İHA'ları (insansız hava aracı) İsrail'den kiraliyordu. ABD'den SİHA (silahlı insansız hava aracı) istedi ama alamadı, ardından bunu kendisi üretmeye başladı ve bu konuda İsrail'e ihtiyaı kalmadı.

Türkiye SİHA'ları kullanarak ABD ve İsrail gibi nokta operasyonları yapmaya başladı. Bunun anlamını aılamayayım, taşeron teorisyenleri zahmet edip ğreniversinler.

Türk SİHA'larının Libya'daki savaştaki başarısı İngiltere gazetelerinde günlerce yer aldı.

Türkiye Almanya'dan aldığı deniz üstü savaş araçlarıyla Akdeniz'deki konumunu güçlendirdi, yakında bu ülkeden denizaltı da alacaktır. Bunun sonuçlarından bir tanesi Libya seferi ise, ikinci sonucu da Fransa ile Akdeniz'de sürtüşmeyi göze almaktır. Eskiden böyle bir gelişme düşünülemezdi.

Alt emperyalizm saptamasına karşı çıkanlara naızane önerim biraz bugünlere gelmeye çalışmalarıdır.

Siz bu dünyada değil, otuz yıl öncesinde yaşıyorsunuz. Bu nedenle de anlayabildiğiniz o dünyadır, bugünkü değildir.

Anlamadığınız bir dünyayı değiştirme şansınız ise bulunmuyor.

Vardığınız sonuç boş bir anti emperyalizmdir.

